

**Informace k aktuálním otázkám rozsahu bezúplatného vzdělávání v mateřské škole
(k provedení § 123 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb. s účinností od 1. ledna 2012)**

Zákon č. 472/2011 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), mění také ustanovení **§ 123 odst. 2** tohoto zákona.

Nově se v § 123 odst. 2 stanovuje (v kontextu dalších ustanovení, která zpřísňují podmínky odkladu povinné školní docházky s cílem omezit nadužívání odkladů) **bezúplatnost posledního ročníku mateřské školy nejvýše na 12 měsíců** v mateřských školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí.

Vzhledem k tomu, že novela č. 472/2011 Sb. neobsahuje pro tento případ přechodná ustanovení, je uvedený § 123 v novelizovaném znění účinný již od 1. ledna 2012 a vztahuje se na všechny děti v posledním ročníku MŠ¹.

Současně je třeba poznamenat, že uvedené ustanovení nemá retroaktivní účinky, takže docházka dětí do posledního ročníku MŠ před uvedeným datem se do úhrnu 12 měsíců bezúplatné docházky do MŠ nezapočítává. **To znamená, že období 12 měsíců bezúplatného vzdělávání počíná dnem 1. ledna 2012.**

Při posuzování nároku na bezúplatnou docházku do posledního ročníku MŠ je však třeba vzít v úvahu další aspekty, které rozsah bezúplatné docházky mohou ovlivnit podle toho, zda se jedná o „standardní“ případ předškolního vzdělávání s obvyklým nástupem do základního vzdělávání, nebo jde o dítě, kterému byl povolen odklad povinné školní docházky (PŠD), apod.

V praxi se mohou vyskytnout zejména následující případy:

- a) Dítě, které se ve školním roce 2011/2012 poprvé vzdělává v posledním ročníku MŠ, (tj. dosud mu nebyla odložena PŠD) a ve školním roce 2012/2013 nastoupí do základní školy, se bude bezplatně vzdělávat v MŠ až do konce své docházky (31. srpna 2012).
- b) Dítě, které se ve školním roce 2011/2012 poprvé vzdělává v posledním ročníku MŠ a pro školní rok 2012/2013 bude mít povolený odklad PŠD, vyčerpá bezúplatnou docházku do posledního ročníku MŠ 31. prosince 2012. Počínaje 1. lednem 2013 hradí úplatu za předškolní vzdělávání ve výši stanovené ředitelem mateřské školy podle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb.
- c) Dítě, které navštěvuje poslední ročník MŠ druhým rokem (již mu byl povolen odklad PŠD), se vzdělává od 1. ledna 2012 do 31. srpna 2012 bezúplatně. Od 1. září 2012 má povinnost zahájit PŠD.
- d) Dítě, které se začne v posledním ročníku MŠ vzdělávat od 1. září 2012 (jedná se o dítě narozené v období 1. září 2005 až 31. srpna 2006), bude čerpat bezúplatnou docházku v období školního roku 2012/2013 (1. září 2012 až 31. srpen 2013).
- e) Dítě, které bude do posledního ročníku MŠ přijato až v průběhu školního roku 2011/2012, popř. 2012/2013, bude mít nárok na bezúplatné vzdělávání po dobu 12 měsíců ode dne přijetí do MŠ.

V případě přijetí dítěte do posledního ročníku MŠ (např. nové přijetí v průběhu školního roku, změna školy z důvodu přestěhování dítěte apod.) sdělí zákonný zástupce dítěte formou čestného prohlášení řediteli MŠ, zda a po jak dlouhou dobu již bylo využito bezúplatné vzdělávání v posledním ročníku MŠ.

Výše uvedené ustanovení § 123 odst. 2 se vztahuje na děti bez zdravotního postižení navštěvující MŠ zřizovanou státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí. Děti se zdravotním postižením (ve smyslu § 16 odst. 2 školského zákona) se v posledním ročníku veřejné MŠ vzdělávají vždy bezúplatně.

¹ V posledním ročníku, tj. ve třetím ročníku MŠ se vzdělávají děti, které v daném školním roce dovrší věku šesti let, a děti, kterým byl povolen odklad PŠD.